

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ТАТАРСКО-ТОЛКИШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ЧИСТОПОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422961, Республика Татарстан,
Чистопольский район,
с. Татарский Толкиш, ул. Советская, дом 2

тел. 8(84342) 3-32-23

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИСТАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАР ТАЛКЫШЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

422961, Татарстан Республикасы.
Чистай районы, Татар Талкышы авылы,
Совет урамы, 2 нче йорт

e-mail: Ctp.Ttolk@tatar.ru

Постановление

Карар

№7

2021 елның 17 марта

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районның Татар Талкышы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм эшкуарлык эшчәнлеген алып бару очен Чистай муниципаль районның Татар Талкышы авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан үңайлы икътисадый мохит булдыру максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Законы нигезендә, Чистай муниципаль районның Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районның Татар Талкышы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын әлеге каарның күшымтасы нигезендә расларга.

2. Әлеге каарны авыл жирлегендә яшәүчеләр күпләп җыела торган урыннарда халыкка игълан итәргә һәм Чистай муниципаль районның рәсми сайтында «Интернет»мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

Татар Талкышы авыл жирлеге
башлыгы

М.М. Вәлиев

Чистай муниципаль районының
Татар Талкышы авыл жирлеге
Башкарма комитетының
2021 елның 17 мартаңдагы
7 номерлы қарапына
Күшымта

**«2021-2024 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЧИСТАЙ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ ТАТАР ТАЛКЫШЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ КЕЧЕ ҺӘМ УРТА
ЭШКУАРЛЫҚНЫ ҮСТЕРҮ» ПРОГРАММАСЫ**

2021 ел

Эчтәлек

Программа Паспорты

1. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы. Программа хәл итүгө юнәлдерелгән проблемалар, аларны хәл итү юллары
2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижәләрен тасвирлау, аны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары
3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы
4. Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

**«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының
Татар Талкышы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»
программасының паспорты**

Программаның исеме	«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль района Татар Талкышы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасы (алга таба-Программа)
Нигез әшләү өчен программа	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; Татарстан Республикасының 2010 елның 21 октябрендәге «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 7-ТРЗ номерлы Законы
Программаны әшләүче	Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	Чистай муниципаль районының халыкны эш белән тәэмин итү программасы. Кредит акчалары һәм эшмәкәрләрнең үз акчалары. Жирле бюджет акчалары хисабына финанслау
Программаның мәсбаты	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның жирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Программаның бурычлары	1. Жирлектә кече хужалықларны тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру; 2. Эшкуарлықның кадрлар потенциалын үстерү; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэммин итү сыйфатын күтәрү; 4. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү.
Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм осталары	2021-2024 еллар
Программаны башкаручылар	Чистай муниципаль районның кече һәм урта эшкуарлық субъектлары һәм үзмәшгулькләре, Чистай муниципаль района Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты

Программаның максатларын һәм бұрычларын тормышка ашыруның көтелгән соңғы нәтижәләре	Программаны тұлы күләмдә ғамәлгә ашыру 2024 ел ахырына түбәндәгеләр артуға ирешергә мәмкінлек бирәқ: - кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси әшмәкәрләр тарафыннан житештерелә торған продукция (хезмәтләр) әйләнешенең еллық үсесен саклап калу; - Чистай муниципаль районы территориясендә әшчәнлек алып баручы кече һәм урта әшқуарлық субъектлары (шул исәптән үзмәшгульләр) саны ел саен артуны саклап калу; - барлық предприятиеләрнең уртаса исемлек санында кече (микропредприятиеләрне дә көртеп) һәм урта предприятиеләрдә хезмәткәрләрнең (тышкы бергә әшләүчеләрдән башка) уртаса исемлек саны өлешен арттыру; - кече һәм урта әшмәкәрлек субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү; - кече һәм урта әшқуарлық секторында яңа әшурыннары булдыру (яңа теркәлгән шәхси әшқуарларны да көртеп); Шуның белән беррәттән, Программа чарапарын үтәу кече һәм урта әшқуарлық инфраструктурасының үңышлы әшләве, кече һәм урта әшқуарлық өлкәсендә товарлар (әшләр, хезмәт күрсәтүләр) житештерү күләмнәрен арттыру, шулай ук аларның әшчәнлегеннән авыл жирлеге бюджетына салым керүне арттыру өчен шартлар булдыруны күздә тота.

1. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы. Программа хәл итүгө юнәлдерелгән проблемалар, аларны чишү юллары

2020 елда Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл жирлегендә кече һәм микропредприятие (2019 елга караганда __ гә күбрәк), салым органында теркәлү узган 4 шәхси эшмәкәр (2019 елга караганда __ гә күбрәк), шулай ук 3 үзмәшгүль (2019 елга караганда 3 кә күбрәк) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырган.

1 нче таблица

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл жирлегендә
эшмәкәрлек өлкәсен үстерүнен төп тенденцияләре

Күрсәткеч	2018 ел (факт)	2019 ел (факт)	2020 ел (бәя)
Икътисадый актив эшмәкәрлек субъектлары саны:	3	4	7
кече предприятиеләр, бер.	0	0	0
төп дәүләт теркәү номеры (теркәлү узган) булган шәхси эшмәкәрләр-барлыгы, берәмлек.	3	4	4
үзмәшгүльләр, бер.	-	0	3

Икътисадый эшчәнлек төрлөре буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны

Эшчәнлек төрлөре	Үлчәү берәмлеге	факттагы әһәмияте
		2021 елның 1
Барлыгы икътисади актив кече эшмәкәрлек субъектлары исәпкә алынды	бер.	7
алар арасында икътисадый эшчәнлек төрлөре буенча: авыл хужалығы, ауыл үйрәнүүлүк	бер.	3
Балыкчылык	бер.	-
Файдалы казылмалар чыгару	бер.	-
Эшкәртү производстволары	бер.	-
Житештерү һәм бүлү электр энергиясе, газ,	бер.	-
Төзелеш	бер.	-
Күпләп һәм ваклап сату; автотранспорт	бер.	-
Кунакханәләр һәм рестораннар	бер.	-
Транспорт һәм элемтә	бер.	1
Финанс эшчәнлеге	бер.	-
Күчемсез милек белән операцияләр,	бер.	-
Дәүләт идарәсе һәм хәрби	бер.	-
Мәгариф	бер.	3
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр	бер.	-
Башка коммуналь, социаль һәм шәхси	бер.	-
Йорт хужалығын алышп бару буенча	бер.	-
Территориаль оешмалар эшчәнлеге	бер.	-
Башкалар	бер.	-

Төп күрсәткечләрне анализлау районда кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсө үсешенең үңай динамикасын күрсәтә.

2020 елда эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча иң популяр программалар «Агростартап» программалары, ТР Эшмәкәрлеккә ярдәм фонды микрозаймнары булды.

Аның максаты-житештерү һәм хезмәт күрсәту өлкәсендә эшләүче, эчке һәм тышкы базарларда конкурентлыкка сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыкли үсешен тәэмин итү, кече эшкуарлыкка мәгълүмати ярдәм күрсәту һәм үз бизнесыңы булдыруны популярлаштыру буенча актив кампания кысаларында түбәндәгеләр гамәлгә ашырылды: барлык мәгълүмат Чистай муниципаль районының рәсми порталына урнаштырылды, шулай ук дайими рәвештә эшкуарлык эшчәнлеген алышп баруның аерым мәсьәләләренә багышланган киңәшмәләр, конференцияләр, форумнар, утырышлар уздырылды һәм әлеге өлкәдә актуаль мәсьәләләр турында фикер алышуга, шулай ук аны алга таба үстерүнен уртак чараларын әшләүгә юнәлтелгән.

Кызыксынган оешмалар белән берлектә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына кече һәм урта эшкуарлыкка дәүләт ярдәме күрсәтүнен гамәлдәгә чаралары, үзмәшгульләргә, шулай ук эшкуарлык өлкәсендәге законнардагы

үзгәрешләр турында хәбәр итүгә юнәлдерелгән чаралар даими рәвештә үткәрелде.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп көтелгән ахыргы нәтижәләре тасвиrlамасы, аны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендәге эш юнәлеше эшкуарлык субъектларының эшлекле активлыгын үстерү өчен үңай климат булдыруга, эшкуарлыкны үстерүнең төп чикләүләре йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән һәм Чистай муниципаль районның Татар Талкышы авыл жирлеге үсешенең стратегик максатлары, бурычлары һәм приоритетлары системасына эшкуарлыкка ярдәм итү юнәлешләрен булдыруга нигезләнгән.

Бу максатта урта сроклы перспективага социаль-икътисадый үсешенең төп бурычлары билгеләнә һәм әлеге бурычлар кысаларында кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыруга тәкъдим итлә.

Авыл жирлегендә эшмәкәрлек үсешен тоткарлый торган, әлеге сораштыруларга һәм эшкуарлык жәмәгатьчелеген анкеталаштыруга нигезләнгән төп проблемалар булып түбәндәгеләр тора:

- кадрлар кытлыгы;
- югари дәрәҗәдә кече һәм урта бизнес өчен салым йөкләнеше;
- түбән алу мөмкинлеге финанс ресурслары;
- жир һәм күчесез мәлкәт;
- энергетика инфраструктурасыннан файдалану мөмкинлеге;
- яңа жиһазлар алу белән проблемалар.

Программаның максаты-кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен үңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак, кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэммин итү, шулай ук аның районның социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Әлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирлектә кече хужалыкларны тотрыкли үстерү өчен шартлар тудыру;
2. Эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын консультация белән тәэммин итү сыйфатын күтәрү;
4. Икътисади актив халыкны эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү.

Программаның төп чаралары программаның максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып формалаштырылган.

Шул ук вакытта һәр мәсьәләне хәл итү кысаларында диярлек ярдәм итүгә һәм үстерүгә, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлыкны башлап жибәрүче субъектларга, аларның санын арттыру өлешендә дә, бизнесны үстерү өлешендә дә, яңа әш урыннары булдыруны күздә тоткан чаралар каралган.

Программаның төп чаралары характеристикасы

Тулаем алганда, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү чараларын 2 төп юнәлешкә бүләргә мөмкин:

1. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион ярдәм күрсәтү буенча чаралар;
2. Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чаралар.

Эшкуарлар өчен консультация ярдәме күрсәтү юнәлеше кысаларында түбәндәгә чаралар каралачак:

1. Эшкуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультацион ярдәм күрсәту һәм мәгълүмат бирү;

Эшмәкәрлекне үстерү буенча башка чарапар:

1. кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча анкеталау үткәрү;

2. эшкуарлыкка ярдәм итүнең гамәлдәге программалары буенча законнарны үзгәрту һәм үстерү белән бәйле актуаль хокукий мәсьәләләр буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен киңәшмәләр һәм семинарлар үткәрү;

3. кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү кампаниясен оештыру һәм үз бизнесын, шул исәптән яшьләр бергәлеген булдыруны популярлаштыру.

Максатлар һәм бурычлар киселешендә тәп чарапар исемлеге Программага Күшымтада тәкъдим ителгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары

Программа 2017 елдан 2020 елга кадәр тормышка ашырыла.

3. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаны тормышка ашыру белән идарә итүне Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты башкара:

- Программа чарапарын тормышка ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнешне, координацияләүне һәм тикшереп торуны оештыра;
- программа чарапары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләрен өзөрләүне һәм тәгәлләштерүне гамәлгә ашыра.

Программаны тормышка ашыру барышында Чистай муниципаль районының Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты чарапарны башкаручылар белән хезмәттәшлек итә. Программа чарапарын үтәүчеләр программа чарапарын вакытында һәм сыйфатлы үтәү өчен җаваплы.

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- эчке һәм тышкы базарларда кече һәм урта эшкуарлык субъектларының көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;
- яңа эшләнмәләрне стимуллаштырырга һәм яңа технологияләрне үзләштерүгә ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан мәгълүмати технологияләрне куллануны киңәйтү;
- эшмәкәрлек эшчәnlеге белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлыгын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәэмин итә торган механизмнарны камилләштерү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәүгә жәлеп итү.

Күшүмтә

«2021-2024 елларга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Талкышы авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» программасының максатлары һәм нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Төп чарапарның атамасы	Бурыйчларга туры килү	Башкаручылар	Төп чарапарның башкару сроклары	Ахыргы нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикатор курсәткечләре			
					2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Максат исеме: кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерү өчен уңайлы шартлар булдыру, инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук аның жирлекнең социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.								
Эшкуарлыкка ярдәм итү программалары буенча республика һәм федераль бюджетлардан күрсәтелә торган консультацион ярдәм күрсәтү һәм мәгълүмат бири	3	Чистай МР Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына күрсәтелгән консультацияләр саны, бер.	2	2	2	2
Кече урта эшкуарлыкны үстерү проблемаларына аларны хәл итү юлларын анкеталаштыру үткәру	4	Чистай МР Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Үткәрелгән анкеталар саны, берәмлек	2	2	2	2

Законнарны үзгәрту һәм үстерү, шулай ук эшкуарлыкка ярдәмнен гамәлдәге программалары буенча актуаль хокукий мәсъәләләр буенча кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен киңәшмәләр һәм семинарлар үткәру	1	Чистай МР Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Үткәрелгән семинарлар саны, берәмлек	2	2	2	2
Аны яшьләр эшкуарлыгы өлкәсенә җәлеп итү буенча яшьләр берләшмәсе белән эшләү	2	Чистай МР Татар Талкышы авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2024	Үткәрелгән чаралар саны, бер.	2	2	2	2